

מסורת הש"ס

(א) גיטין נג. נד: מנחות
מט. (ב) [נ"ל ודמי עלה כך
איתא במנחות מט.],
(ג) [קדושין מז: וש"נ],
(ד) זבחים יב: כריתות ז.
סנהדרין מז. [הוריות יא.],
(ה) [פסחים פט. גיטין כה.],
(ו) פסחים פט. גיטין כה.,
(ז) [נ"ל אחרון].

תורה אור השלם

1. זאת תהיה תורת
המצרע ביום סְהִירוֹ
וְהוֹבֵא אֶל הַבְּחֵן;
וְיָרִיד י ד ב
2. וְאִם הֶאֱכֵל יֶאֱכֹל
מִמֶּשֶׁר זָבַח שְׁלֹמִי בֵּינִי
הַשְּׁלִישִׁי לֹא יִרְצֶה
הַמִּקְרִיב אֹתוֹ לֹא יִשָּׁב
פְּגוּל יִהְיֶה וְהִנֵּשׁ
הַבִּקְלָת מִמֶּנּוּ עֲוֹנָה
תִּשָּׂא: י קרא ו י
3. דַּבְּרוּ אֵל כָּל עַמִּית
יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בְּעֶשֶׂר
לְחֹדֶשׁ הַזֶּה וְחֻקֹּת לִבִּי
אֵישׁ שֶׁה לְבִית אֲבֹת שֶׁה
לְבִית: ש מות י ג

פירוש הרא"ש

לדורוך עליו מרם חמאנו
 ויהי עמו אלהי ואלה מירך
 ויהי משתחוה ושמותיו
 דמתנתינן משום דמית ליה
 וכן יקני וכן חותה וכן
 וכן דמשי ליה וכן דלמירי
 מתחורר כפרה אלן בנריתא
 כלל חלקא דעמך דלמירי
 בכל מלכות ואמנות:
 ההנהים שפולר שחשנו
 נחתא מלרבע עשרות
 זאכלנו ול קריביון קר
 קומט ול חון קלמיוס אלה
 דהשגנון פטוריס אלה
 שפוקן קומט אלה דוהי
 פילימור דמורחייא חסא
 ממונה חסא דלי פילוס
 דרענן: אי אמרת בשלמא
 שדחור שרמינהו גינהו
 דרענן שפולר פילוס: שדרי
 הפקיעה התורה קרבע
 מרשות עמליס ועת לטון
 דמאן עניין דעת בעליס:
 אמר פורול פולר: אל אין
 חוקר דרע שפילס עת
 אי שמוס דעמאליס ליה
 לתקוני דרעמך כ':
 המריבין ¹ לו אי חשב
 לו מ'ם: ורענין נחיש

(דן קר) קר קר היה יחש
 לנאמן מהמנהג המקורי היה
 חסדו נפסל עקב אכילת
 דללו
 ידיו הוא: אלא עתה
 רביה חלל המצא הלב
 על חבירו. דמיון דילפת
 חסדו משא אכילת א"כ
 בחטאת חל על לתיק א"כ
 חטאת חל על חסדו ומשי
 אכילת חסדו שטות נמי אי
 חסדו לביתו חסדו חסדו
 דלאו דרע דעת היא ללו
 לאחיו חטאת היא דלף
 פיקח ספרים קרבן
 ושטות נפסל קרבן ואין
 ובזכות חסדו א"כ
 שחטאת חסדו חסדו דעת
 וליעון מהנהג גדול שזה
 ומשנין אל דרישה דשחט
 שחט

הכהנים שפיגלו במקדש
בכך, חייבין. לשלם דמייה
להביא דורון היה מבקש (ג'ט)
במודין (שם). ונשטטה. וזה
כמו (ישעיה ג') על הר גשפה
עליו. ואני מהנה לו תלמו צ

רעז"י

אם היה כן. המדיר: יורוק עליו דם הטאטו ודם חשמו. קמתי סתם לדמשמע כל הטאטו ואשמות ואע"ג דלא מחוסרי כפרה נינהו: לא לעולם שזחי דידן נינהו ומאי דם הטאטו ודם אשמו דקמתי הטאטו של מזורע כו' דהיינו מחוסרי כפרה וכו' וה"ה לגדול: מוידין חייבין.

לשם קרבן לצעלים: לתקוני שופיִד.
שליח ולא לעוֹטִי: אִמְרִי. לעולם
שְׁלֹמִי דִּדְךָ יִנְהַו וְהִכִּי פִּיגוֹל פִּיגוֹל:
לֹא יִשְׁבֹּחַ לֹה פִּיגוֹל יִהְיֶה מִכָּל מִקּוֹם:
אֲנִי מַעֲסָה. יֵבֵא אִדָּם אִפִּי חֲטָאת
חֲלַב עַל חֲבִירוֹ שֶׁכֵּן מִצִּיא קִרְבָּן עַל
אֲשֶׁמוֹ שׁוֹטֵה מִשְׁמַע כָּל קִרְבָּנוֹת
שֶׁהָיָה חֲיִיבֹת דָּמִי אִם אֲכֹלָה חֲלַב:
וּמִתַּרְךָ (א) רִבִּי יוֹחֲנָן אֲשֶׁמוֹ שׁוֹטֵה
הִיבִי דְמִי. שְׁתָּהּ מִחֻיבֹת קִרְבָּן אִי
לְאֲכֹלָה כּו': פֶּסוֹל. הַקִּרְבָּן דְּהוֹאִיל
וְנִדְחָה כְּשֶׁנִּשְׁתַּמְעִית דְּלֹאֵה בַּת קִרְבָּן הִיא
יִדְחָה הֵסֵם נִמִּי גִבִּי אֲשֶׁה הוֹאִיל וְנִדְחִית
בְּשַׁעֲת אֲכִילָה נִדְחִית מִהֲכָל וְאִין אִדָּם
מִצִּיא קִרְבָּן חֲלַב עַל אֲשֶׁמוֹ שׁוֹטֵה.
וְלִיכִיָּה לְמִירְמָה מִהֲכָל וְכִי אֲשֶׁמִּירְמָה
דְּלֶר' יְהוּדָה הֵא דְּמִצִּיא קִרְבָּן עַל אֲשֶׁמוֹ
שׁוֹטֵה כְּגוֹן זָכָה אוֹ יוֹלֵדֶת אוֹ מְזוֹרַעַת:
וּקְפִירְךָ מוֹ יֵבֵא אִדָּם כּו'. אֲלֵמָה אִמְר
ר' אֱלֵעָזָר הַפְּרִישׁ פֶּסַח עַל חֲבִירוֹ שֶׁלֹּא
מִדְּעֵתוֹ כּו': אִמְר רִבִּי יוֹרָא שֶׁ לְנִים
אֲבֹבִם. דְּמִשְׁמַע אִדָּם מִצִּיא פֶּסַח
וְשׁוֹחֵט עַל בְּנֵיו וְעַל בְּנוֹתָיו הַקִּטְנִים:
לֹאֵל דְּלוֹרִייתָא הוּא. (א) לְכִי הַפְּרִישׁ
פֶּסַח עַל חֲבִירוֹ לֹא עֲשֵׂה וְלֹא כְּלוֹם:
וּמִמָּאִי. דְּלֹא דְּלוֹרִייתָא הוּא מִדְּתַנן
וְכו': וְאִי אִמְרַם שֶׁ לְנִים אֲבֹבִם. דְּלֹאֵם
שׁוֹחֵט עַל בְּנֵיו הַקִּטְנִים דְּלוֹרִייתָא: עַל
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל קָאִי וּמוֹזִי לֵהוּ. כְּלוֹמַר הִיאֵךְ
יִכּוֹל זֶה לְזָכוֹת אֶת אֲחָיו מֵאַחֵר שֶׁנִּשְׁמַע
וְהָאֵה תַנן (פֶּסַחִים פֶּט). נִמְנִין וּמוֹשְׁכִין
דִּידֵין עַד שִׁשְׁתָּה אֲלֵה אֲזוּמִי לֵהוּ
לְלַחֵר שְׁחִיטָה לֹאֵל דְּלוֹרִייתָא וְכִי
מִשְׁנֵה מִשְׁמַע דְּבִצְנִי קִטְנִים מִיִּירִי:
אֲנִי. הוֹאִיל וְלֹאֵל דְּלוֹרִייתָא הוּא לִמָּה לִיָּה
לְאַבְדוֹהוֹן לְמִימַר הִרִינִי שׁוֹחֵט אֶת הַפֶּסַח
עַל יְמֵי שִׁיעֲלָה מִכָּס לִירוּשָׁלַיִם כְּדִי לִזְרוֹן
בְּצִמְחוֹת: סְנִיָּא נִמִּי הִי. כְּדִי לִזְרוֹן
קְאָמַר מִדְּקָאמַר בְּנִים שְׁפִילִים וְלֹא קְאָמַר
בְּנִים לֹא יֵלֹא דִי חוֹבְתָא מִכְּלָל דְּלֹא
מִיִּצִּיִּי מִדְּלוֹרִייתָא אֲלֵה לִזְרוֹן קְאָמַר:
כִּיֹּן

אלא מעשה יצא אדם פסח על חצירו. לדיך דדניא אפסר
א"ר וירא שז לביא אבוס לאו דאורייתא. לעולם כזי האי דנין וז
המורה אין הקטנים רציון להמנות בשה עם בני חצורה אלא אז
אלא למנויו ה"מ בראיון להמנות אכל קטנים דלאו בני הכי
לירושלים. אמר לבניו הריני עולה לירושלים ולאחר שאהיה שם
שעכלה אז כזר נשחר ואם כן היאך ממנה עליו והכתיב מהיות מ
האשה האז מזה לאחד מצויו אחר שחיהו. א"ר האי ומוזה לה
דאיכל למימר כיון שעלה ראשון הוצר שבשנשחר הפסח עליו
(יבטין דף קה.):) כדי לרצון. שיהיו רגילין להזדרז בצמות: ונמאז ב

מוסף רע"י

[illegible]

איין בין המודר פרק רביעי נדרים

ר"ז

לו.

עין משפט
נר מצוה

ב א מִי פִּי טוֹם מַלְאָכָה
 שׁוֹמֵר לִפְנֵי ה' אֵל:
ב ב א מִי פִּי טוֹם
 חֹבֵל וּמוֹצֵא דָּם:
ב ב ד מִי פִּי טוֹם
 הַמְקַדֵּשׁ
 ה' ו (וּפִי מַלְאָכָה
 שְׁמוֹת) אֵל:
ב ג ה מִי פִּי טוֹם
 שֶׁנֶּאֱמַר הִלַּכְתָּ
 [וּפִי מַלְאָכָה וּגְדָלָה עִ"שׁ
 זכריה]:
ב ד ו מִי פִּי טוֹם
 קִרְיַן שֶׁנֶּאֱמַר הִלַּכְתָּ
 (וְעִ"שׁ)

הגהות הב"ח

(א) נמ' שה לבית אברת
לדוריתא על ג'שרא קאי
ומזכ' ג'כ' ד'ה
ג'ג'ט' פ' כל הגט ד'כ"ה
מוקמין לה משום קורא
ו'לד'י' שכבר אימנא
עליהס מעיקרא ולמנא
בעלס לדוריתא היא ו'ז'
מנא' קורא ו'מנא'
דפסח' ד'פ'ט ד'ה
אלא: (ג) רש"י ד'ה ומנח
אשתו שרטה לר' יוחנן
היכי דמי: (ד) ד"ה לא
לדוריתא ולד'ה:

גליון הש"ס

נמ' שכן אדם מביא על
אשתו שומה בר". קשה
לי הא מה דאמרין לעיל
גבי יולדת שכן מביא על
אשתו כר"י היינו כיון
דחזיזי קרבן דלשה על
בעלה מוקמי לקרא דזאת
תורת היולדת לרבות אשתו
שזוהי וכמ"ש הר"ן שם
אבל בחלב דלא כחיי תורת
ליכא דרביא ובאמת כיון
מביא על אשתו שזוהי חין
לדריש דע ואלע"א:

תוספות

[illegible]

למור דקטונים אינס זרייט
זו מנחות תכורו אלל אותם
זכור ממנו וזתי נקרה של
ס וזה תמן (פסחים דף פט.)
זענים מייירי: בקמנים למה

מסיב רב שימי בר אבא אס היה כהן וזרק עליו דס חטאס ואשמו.
איכא מאן לאמר דמדלאותיב רב שימי בר אבא מצרייתא ולא
אותיב ממתני' ש"מ דלא גרס צמתניתין חטאס ואשמות. ואי מהא לא
איריא דהאי דלא אותיב ליה ממתני' משום דכיון דתנא לא צדיק צדיק
וצני מנימלא מוכח דחטאס ואשמות

דמאורע קאמער אלץ מתניתא דתני
סתמא זורק דס חטאתו ואשמו משמע
ליה דבכל חטאות קאמער ואפי' הכי
שני ליה דדס חטאתו ואשמו של מאורע
קאמער: סגן הכהנים שפגול במקדש
וכו' אלא"כ שלוחי דשמיא נינהו היינו
שפגול פגול. דרחננא דשוינא שלוחי
לכל מילי: אלא א"א שלוחי דידן נינהו
אמאי פגול פגול. שוגג הוא [דקשה]
ליה בשלמא במזיד נהי דשלוחי דידן
נינהו פיוגול פיוגול דכיון שמפגל במזיד
אינו עושה שליחותו אלא אדעתא
דנפשיה קעבד וקי"ל בפ"ב דחולין
(דף מ.) דלדס אוסר דבר שאינו שלו
על ידי מעשה אלץ בשוגג אי שלוחי
דידן נינהו אמאי פיוגול פיוגול דלא
כיון דשוגג הוא לאו אדעתא דנפשיה
קעבד שמתכוין הוא לעשות שליחותו
ולמאן שליט שיתידן לתקוני ולא לעוות.
ודחי' שאני גבי פגול דלמיר קרל וכו'
הלכך צעיון הכא לא איפשטא ומיהו
נהי דהכא לאו איפשטא לא מההיא
דפ"ק קדושין מוכח דשלוחי אמרי
נינהו וקמו כדכתיבי למעלה: גופא א"ר
יוחנן הכל לריבין דעס וכו'. הקשו
במוס' התנן ומייתי לה בפרק האיש
מקדש (קדושין נה.) בהמה שנמלאת
מירושלים למגדל עדר זכרים לעולות
כלומר ויקרבו אלמא אין לריבין דעת
ותירצו דהתם שאני דכיון שנאדא דעת
צעלים הוא של כל כהן שירצה להקריב
יקריב: אלא מעשה יביא דאם חטא
חלב על חבירו אלמא אמר רבי אלעזר
וכו' לא עשה ולא כלום. משום דאין
דינן אפשר משאי אפשר: אפשר שוטא
היכי דמי. כלומר לעולם צבי הא דין
אלא למאי דאמר לר' יהודה דאדם
מביא על אשתו שולט לא חטאת חלב
קאמער אלא קרבן יולדת חלב
אי אפשר דהיי דמי וכו' וכיון שהיא
פטורה אי אפשר שיצא צעלה עליה:

שאי אפשר: לא עשה כלום. שזריך שימנה עמהם מדעמו: וי מפסח לא מני למידק דשה לבית אבות לאו דאורייתא דמן מנמו אף על פי שלא נמנו עליו דאף על גב דאין פסח נאכל לבית לן זה: הריני שוחט את הפסח על מי שיעלה מכס ראשון שחוט את הפסח על מי שיעלה מכס ראשון: על בשרא קאי. [שמות יב] ודרשינן מחיותא דשה (פסחים פט.) : ומוני להון. בתמיה. ההוא בן שעולה ראשון קאי היאך מוכה לאחריו דבשלמא איהו זכי שחט אבל היאך מוכה לאחריו והכי מוכח סוגיין דפרק כל הגט וריזום. ולא קמני בנות זכר אלמא לא נתכרין אלף לזר בלבד: איבעיא

אדם מביא קרבן על בניו כשהם קטנים וכו' אמר רבי יודא שה לבית לאו דאדורייתא חזא
לגמול לא חזינן קמ' ופסחא לא יתנבל שאר לגמנוי וכו' אלא קרימנא חזא להטול להטול
על ש"ך שבו לא מיידי מדיה דהוא אנשיה דרשות ק' שאל"ש שאלך קרימנא כפסח מומות
לגמנוי וכן בקטנים: על בישראל קאי ומוכח להוון. בתמיה כלומר לאחר שמטיה יכול להגמנוי
מוטחין ידיון עד שישמחו אבל לאחר שמטיה לא תגמנוי דתנאן קטנים לאו דאדורייתא ד בניו ד
לי תגמנוי דהוה. קמ' כלל דלא תגמנוי: לחזון:

ענין
 ראשון ראשו ורובו לאחר שחיטה, זכה בחלקו. לאמרינן ים כדירה דנשעת שמיטה היה
 עליו, ובמדה את אחיו נמנו. לימעת חלקו (גיטין כה). כדי לרדון במצות. אפינן המנה
 על דקלמה על מי שיעלה ראשון, לזריניה אתא, כלומר נראה איזה הוא ראשון ולא הודיע מה
 שידור על אחד להיות ראשון ויהיה הוא ראש לאחיו שצוה על ידו וכן הודיע (פסחים 99).
 קט (סע) דלא תמכין אלן לזרין ומיחו כוליה אמנניה (גיטין כה) ובינים שפלים. ולא קט
 יבסע על זכי (סע).